

Een verre horizon

1

Landbouwbedrijf

Een boerderij.

Minicamping

Een kleine camping.

Hectare

Een stuk land dat zo groot is als twee voetbalvelden.

Zaaigoed

Zaad van planten dat je gebruikt om op een akker te zaaien.

Oogst

De dingen die een boer van zijn akkers haalt en verkoopt.

Plantaardig

Gemaakt van planten.

Vruchtbaar

Planten groeien er goed.

Groeiseizoen

De tijd dat er planten groeien.

Hulp van de EU

2

Rommelmarkt

Een plaats waar je oude spullen kunt verkopen.

Producten

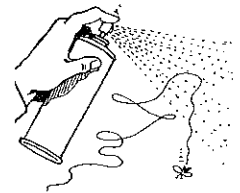
Spullen die je maakt of laat groeien en daarna verkoopt.

Subsidie

Geld dat de regering aan een bedrijf geeft om het te helpen.

Bestrijdingsmiddelen

Deze gebruikt een boer om schadelijke insecten te doden.

Piepers poten in Polen

3

Opbrengst

Wat een boer van zijn land haalt, wat hij ermee verdient.

De staat

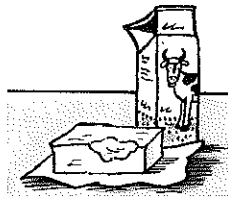
Een land met een regering.

Bioboeren in Nederland

4

Zuivel

Melk, boter en kaas.

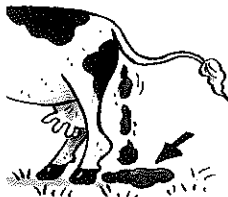

Kunstmatig

Iets wat in een fabriek is nagemaakt.

Mest

Poep van dieren. Planten groeien hier goed van.

Subsidie

Geld dat de regering aan een bedrijf geeft om het te helpen.

Kunstmest

Mest die in een fabriek is gemaakt.

Een verre horizon

1

In Polen zijn grote boeren en kleine boeren. Een grote boer heeft meer dan 200 hectare grond. Zijn bedrijf heet een **grootschalig** bedrijf. Hij verbouwt **handelsgewassen**. Die zijn bestemd voor de verkoop. Hij verkoopt ze aan fabrieken. Kleine boeren hebben een **kleinschalig** bedrijf. Ze verbouwen voedsel om zelf op te eten. Wat ze overhebben, verkopen ze op de markt. Dit soort boeren heet **zelfvoorzienend**. Ze verbouwen **voedselgewassen**. De bodem van Polen bestaat vooral uit zand en is daardoor onvruchtbaar. Daarom moeten boeren er veel mest gebruiken. Het groeiseizoen in Polen is kort.

Hulp van de EU

2

Polen verkoopt **handelsgewassen** aan het buitenland. Met deze uitvoer of **export** wordt veel geld verdiend. Daarom wil Polen dat meer boeren handelsgewassen gaan verbouwen. Kleine boeren moeten daarom samen grotere bedrijven vormen. De EU helpt de Poolse boeren met **subsidies**. In ruil daarvoor moeten de boeren zich aan allerlei regels houden. Ze moeten minder mest en minder bestrijdingsmiddelen gebruiken. Dat is beter voor het **milieu**.

Piepers poten in Polen

3

Vroeger waren alle landbouwbedrijven in Polen van de **staat**. De regering bepaalde wat er verbouwd moest worden. Dat werkte niet goed en Polen bleef een arm land. Sommige buitenlandse boeren verhuizen naar Polen. Ze knappen de verouderde landbouwbedrijven op en nemen Poolse arbeiders in dienst. Door de **lage lonen** kunnen deze boeren hun producten goedkoper verkopen in het buitenland.

3

Oefenen met de samenvatting

1 a Zet een kruisje voor de dingen die bij een grote boer horen.

- meer dan 200 hectare grond
- voedselgewassen
- handelsgewassen
- grootschalig bedrijf
- kleinschalig bedrijf
- verkoop aan fabrieken
- voor de plaatselijke markt

b De dingen die je niet hebt aangekruist horen bij een boer.

2 Kruis aan. Zelfvoorzienende boeren:

- verbouwen voedsel voor de export.
- verbouwen voedsel om zelf op te eten.
- verkopen de gewassen aan fabrieken.
- verkopen wat ze over hebben op de markt.

3 Schrijf drie nadelen op waar een Poolse boer mee te maken heeft.

- 1 De bodem is
- 2 Hij moet veel gebruiken.
- 3 Het groeiseizoen is

4 Vul in elke zin een goed woord in.

- 1 Polen verkoopt aan het buitenland.
- 2 Het land verdient veel geld met deze uitvoer of
- 3 Kleine boeren moeten meer gaan verbouwen.

5 Aan welke regels moeten Poolse boeren zich houden om subsidie te krijgen van de EU?

De boeren moeten:

- minder mest gebruiken.
- alleen handelsgewassen verbouwen.
- minder bestrijdingsmiddelen gebruiken.
- goedkope arbeiders in dienst nemen.

6 Wat is waar?

- Landbouwbedrijven in Polen zijn van de staat.
- Vroeger bepaalde de regering wat een boer moest verbouwen.
- Verouderde landbouwbedrijven worden opgeknapt door buitenlandse boeren.
- Poolse boeren nemen buitenlandse arbeiders in dienst.
- Poolse arbeiders werken voor een laag loon.

- 1 a Zet een kruisje voor de dingen die bij een grote boer horen.

- meer dan 200 hectare grond
 voedselgewassen
 handelsgewassen
 grootschalig bedrijf
 kleinschalig bedrijf
 verkoop aan fabrieken
 voor de plaatselijke markt

- b De dingen die je niet hebt aangekruist horen bij een kleine boer.

- 2 Kruis aan. Zelfvoorzienende boeren:

- verbouwen voedsel voor de export.
 verbouwen voedsel om zelf op te eten.
 verkopen de gewassen aan fabrieken.
 verkopen wat ze over hebben op de markt.

- 3 Schrijf drie nadelen op waar een Poolse boer mee te maken heeft.

- 1 De bodem is onvruchtbaar
 2 Hij moet veel mest gebruiken.
 3 Het groeiseizoen is kort

- 4 Vul in elke zin een goed woord in.

- 1 Polen verkoopt handelsgewassen aan het buitenland.
 2 Het land verdient veel geld met deze uitvoer of export
 3 Kleine boeren moeten meer handels- gewassen gaan verbouwen.

- 5 Aan welke regels moeten Poolse boeren zich houden om subsidie te krijgen van de EU?

De boeren moeten:

- minder mest gebruiken.
 alleen handelsgewassen verbouwen.
 minder bestrijdingsmiddelen gebruiken.
 goedkope arbeiders in dienst nemen.

- 6 Wat is waar?

- Landbouwbedrijven in Polen zijn van de staat.
 Vroeger bepaalde de regering wat een boer moest verbouwen.
 Verouderde landbouwbedrijven worden opgeknapt door buitenlandse boeren.
 Poolse boeren nemen buitenlandse arbeiders in dienst.
 Poolse arbeiders werken voor een laag loon.